

DSA–WDS Partnerség Munkacsoport Közös eljárások jegyzéke

Bevezető

A tanúsítás fontossága

A nemzeti és nemzetközi finanszírozók egyre nagyobb valószínűséggel fogadnak el nyitott adatpolitikákat és adatkezelési politikákat, amelyekhez adatok hosszú távú tárolására és hozzáférhetőségére van szükség.

Ahhoz, hogy adatokat megoszthassunk, megbízható digitális repozitóriumban kell megosztanunk azokat. A tudósok által létrehozott és felhasznált adatokat olyan módon kell kezelni, összeállítani és archiválni, hogy megőrizzük az összegyűjtésükre fordított eredeti befektetés értékét. A kutatóknak biztosnak kell lenniük abban, hogy az archívumokban tárolt adatok a jövőben is hasznosak és értékesek maradjanak. A finanszírozó hatóságok egyre inkább megkövetelik, hogy az általuk finanszírozott projektek során generált adatokhoz folyamatosan hozzáférhessenek, és ezt az Adatkezelési Tervek fontos elemévé tették. Konkrétan ma már bizonyos finanszírozók ki is kötik, hogy az általuk finanszírozott adatokat megbízható repozitóriumban helyezték el.

Az repozitóriumok fenntarthatósága egy sor kihívást jelentő kérdést vet fel különböző területeken: szervezeti, technikai, pénzügyi, jogi, stb. területen. A tanúsítás jelentős módon járulhat hozzá a digitális repozitóriumok megbízhatóságának és tartosságának biztosításához, és ezáltal ahhoz, hogy az adatok hosszú időn át megoszthatóak legyenek. A tanúsítás révén az repozitóriumok a felhasználóiknak és finanszírozóiknak is igazolni tudják, hogy független szakértők értékelésén estek át, amelyek hitelesítették a megbízhatóságukat.

Az alaptanúsítás és előnyei

Napjainkban a tanúsítványok különböző szintjei vehetők igénybe, az alapszinttől a bővített és formális szintekig. A tanúsítás még alapszinten is sok előnyt kínál az repozitóriumnak és érdekelteinek.

Az alaptanúsítás minimálisan intenzív folyamatot foglal magába, melynek során a digitális repozitóriumok igazolják, hogy fenntarthatók és megbízhatóak. Az repozitórium először belső önértékelést folytat le, amelyet azután közösségi szakértők tekintenek át. Az ilyen értékelések segítik az adatközösségeket – adatok létrehozóit, repozitóriumokat és fogyasztókat -, hogy javítsák a folyamataik átláthatóságát és növeljék az elfogadott szabványokkal kapcsolatos tudatosságot és megfelelést. Ez a közösségi megközelítés befogadó légkört hoz létre, melyben a jelölt repozitórium és az ellenőrzők szorosan együttműködnek.

A külső előnyökön kívül – ilyen például az érdekeltek bizalmának építése, az repozitórium hírnevének növelése és annak igazolása, hogy az repozitórium jó gyakorlatokat követ – az alaptanúsítás számos belső előnyt is nyújt az repozitóriumnak. Konkrétan az alaptanúsítás hivatkozási alapot kínál az összehasonlításhoz, és segít meghatározni az adott repozitórium erősségeit és gyengeségeit.

Az önértékelés lefolytatása nagyon hasznos még akkor is, ha az repozitórium nem kíván alaptanúsítást kérni, mivel lehetővé teszi az repozitórium belső eljárásainak értékelését, amelyeket meg lehet vizsgálni a vonatkozó kritériumok tekintetében, és egy későbbi akkreditáció céljait is szolgálhatja. Ha az repozitórium a kérelmét ellenőrzésre benyújtja, az eljárásait és dokumentációit ezen felül külső szakemberek is kiértékelik, figyelembe véve a konkrét célokat és kontextust; ezáltal az repozitórium független információkat kap arról, hogyan tud fejlődni és érettebbé válni, hogy megbízhatóságát tovább növelje. Végül az alaptanúsítás szilárd alapot kínál az repozitóriumnak, hogy a későbbiekben magasabb szintű tanúsítást szerezzen.

Ezeket az előnyöket szem előtt tartva arra biztatjuk az repozitóriumokat, hogy ismerjék meg az alaptanúsítást, beleértve az itt bemutatásra kerülő Közös Követelmények Jegyzékét is.

Háttér és általános útmutatás

A Közös Eljárások jelen Jegyzékét a DSA-WDS Repozitórium Ellenőrzéssel és Tanúsítással foglalkozó Partnerség Munkacsoport, a Research Data Alliance (RDA)¹ Munkacsoportja (MCS) hozta létre. A munka célja harmonizált Közös Eljárások létrehozása repozitóriumok alapszinten történő tanúsításához, a [Data Seal of Approval \(DSA\)](#) és az [ICSU World Data System \(ICSU-WDS\)](#) keretében már bevezetett kritériumokból kiindulva. A projekt további célja a DSA és az ICSU-WDS által bevezetendő Közös Eljárások kialakítása volt. Végül pedig a DSA és az ICSU-WDS azt tervezi, hogy együttműködik az repozitórium tanúsítás globális keretrendszerének kidolgozásában, amely az alapszinttől a kibővített szinten át ([nestor-Seal DIN31644](#)) a formális szintig ([ISO 16363](#)) terjed majd.

A Közös Követelmények célja, hogy a megbízható repozitóriumok alapvető jellemzőit tükrözzék. Ennek megfelelően minden Követelmény kötelező és egyenlő súlyú, önálló elem. Bár némi átfedés elkerülhetetlen, a Követelményekhez igényelt párhuzamos bizonyítást a lehetőségek szerint a minimálisra csökkentettük. Az ellenőrzőlistákban található választási lehetőségek (pl. repozitórium típusa és gondozás szintje) nem terjed ki mindenre, és további üres mező található minden esetben, ahol a kérelmező „egyéb” (hiányzó) lehetőségeket adhat hozzá. Ezeket és az esetegesen adott megjegyzéseket a jövőben az ilyen listák finomításához fogjuk felhasználni.

A Jegyzékben szereplő minden Követelményhez útmutató szöveg tartozik, amely segít a kérelmezőknek megfelelő bizonyítékokat szolgáltatni arról, hogy repozitóriumai megfelelnek a Követelménynek, kiemelve azon információ típusokat, amelyeket az értékelő elvár majd az objektív értékelés lefolytatásához. Továbbá a kérelmezőnek az alábbi pontozással kell jeleznie az egyes Követelményeknek való megfelelést:

- 0 – Nem alkalmazható
- 1 – Az repozitóriumnál ezzel még nem foglalkoztak
- 2 – Az repozitórium elméleti koncepcióval rendelkezik
- 3 – Az repozitórium a megvalósítás szakaszában van
- 4 – Az útmutatás teljeskörűen megvalósult az repozitóriumnál

A megfelelési szintek az önértékelési folyamat hasznos részét képezik, de a kérelmezők kiértékelése a megfelelő bizonyítékokkal alátámasztott állítások alapján fog megtörténni, nem a megfelelési szintek saját értékelése szerint. Ebben az esetben, amennyiben a kérelmező úgy véli, hogy egy adott Követelmény nem alkalmazható, ennek indoklását részletesen dokumentálnia kell. Meg kell továbbá említeni, hogy az 1-es és 2-es megfelelési szint érvényes lehet a belső önértékelésnél, viszont a tanúsítás elnyeréséhez szükséges lehet egyes elvárásoknál a 3-as szint – megvalósítási szakaszban -, mivel a Követelmények esetében feltételezzük, hogy az repozitórium folyamatos fejlesztést valósít meg.

A válaszokat angol nyelven kell megadni. Noha törekedni fogunk arra, hogy az értékelőket a nyelv és szakterület szerint osszuk be, ez nem minden esetben lehetséges. Amennyiben a bizonyítékok más nyelven vannak, az önértékelésben angol nyelvű összefoglalást kell adni.

Mivel az alaptanúsítás nem tartalmaz helyszíni látogatást, a Követelményeket nyilvánosan elérhető bizonyítékokra mutató linkekkel kell alátámasztani. Ugyanakkor elfogadjuk, hogy bizonyos okokból, például biztonsági szempontok miatt, nem mindig lehetséges minden információt megadni egy szervezet honlapján, és ezért megfelelő rendelkezések szerepelnek a tanúsítási folyamatban azon repozitóriumok számára, amelyek bizonyítékaik érzékeny elemeit titkosan kívánják tartani.

Az repozitóriumokat háromévente kell újraértékelni a DSA–WDS Közös Tanúsítási szabvány alapján. Általánosan elismert, hogy bár az alaprendszerek és kapacitások folyamatosan alakulnak a technológia és a felhasználói igények változásával, jelentős változások ennyi idő alatt nem következhetnek be. Ugyanakkor a Megbízható Digitális Repozitórium ISO szabványban (ISO 16363) ötéves értékelési ciklus szerepel, és ennél

¹Lásd a [Nyilatkozat az RDA Munkacsoport és az összes Munkacsoport tag számára](#). A Munkacsoport jelen dokumentumot létrehozó tagjai között az alábbi személyek szerepeltek a Data Seal of Approval és az ICSU World Data System képviselőiben: Michael Diepenbroek, Ingrid Dillo, Rorie Edmunds, Francoise Genova, Li Guoqing, Wim Hugo, Hervé L'Hours, Jean-Bernard Minster, Mustapha Mokrane, Lesley Rickards (Társelnök), Paul Trilsbeek, Mary Vardigan (Társelnök).

rövidebb időszakot követel meg alapvető megbízhatósági elvárásként, hogy figyelembe lehessen venni a lehetséges módosításokat és korrekciókat. Ezért egy olyan szervezet, amelynek megfelelően kezelt nyilvántartása és üzleti folyamatai vannak, számíthat rá, hogy három év elteltével csupán minimális módosításokkal újabb kérelmet tud benyújtani kivéve, ha a Követelményeket magukat módosították az adott időszakban.

Irányítás

A DSA és az ICSU-WDS megállapodik a folyamatos együttműködésben a Közös Követelmények és a Közös Eljárások hatékony felügyelete érdekében. Ebből a célból a DSA Igazgatótanácsa és a WDS Tudományos Bizottsága rendszeresen összeül, hogy áttekintsék és frissítsék a Közös Követelményeket és a Közös Eljárásokat, és új verziókat adjanak ki.

Szószedet

A szószedetet az A melléklet tartalmazza.

Közös követelmények

Háttér információk

Kontextus

R0. Kérjük, határozza meg az repozitórium kontextusát.

– **Repozitórium típusa.** Jelölje meg az összes vonatkozó típust²:

- Domain- vagy tematikus repozitórium
- Intézményi repozitórium
- Országos repozitórium rendszer, beleértve a kormányzati repozitóriumokat
- Publikációs repozitórium
- Könyvtár/Múzeum/Levéltár
- Kutatási projekt repozitóriuma
- Egyéb (Kérjük, részletezze)

Megjegyzések

– **Az repozitórium célközösségének leírása**

– **Adatkezelés szintje.** Jelölje meg az összes vonatkozó típust³:

- A. Leadott tartalom változtatás nélküli terjesztése
- B. Alapszintű gondozás – pl. gyors ellenőrzés, alap metaadatok vagy dokumentáció hozzáadása
- C. Magasabb szintű gondozás – pl. konvertálás új formátumokba, dokumentáció javítása
- D. Adatszintű gondozás – a C ponttal egyező, de a leadott adatok további szerkesztésével a pontosság érdekében

Megjegyzések

– **Kiszervezési partnerek.** Kérjük, sorolja fel, ha vannak ilyenek.

– **További lényeges információk**

Válasz

Útmutató:

Az repozitórium értékeléséhez az értékelőknek szükségük van olyan információkra, amelyek kontextusba helyezik az repozitóriumot. Kérjük, válasszon a megadott lehetőségek közül, és adja meg a szükséges információkat a Kontextus követelménynél szereplő pontokhoz.

(1) Repozitórium típusa. Ez a pont segít az értékelőknek megismerni az repozitórium által betöltött funkciót. Válassza ki az repozitóriuma típusához leginkább illő választ (jelölje meg az összes érvényes választ). Amennyiben egyik kategória sem megfelelő, újabb típust is meghatározhat. További részleteket is szolgáltatathat, hogy az értékelő megértse az repozitórium típusát.

² A szakirodalmat megvizsgálva a MCS Armbruster & Romary [ezen írását](#) használta kiinduló pontként, amikor ellenőrzött ontológiaként összeállította az repozitórium kategóriák listáját. A listát ezt követően a MCS és az [RDA–WDS Publishing Data Cost Recovery for Data Centres](#) együttműködésében finomították. A szabadon kitölthető „Egyéb” opció a lista jövőbeli fejlesztése céljából szerepel.

³ Hasonlóképpen a MCS hozta létre ezt az ellenőrzött ontológiát az [RDA–WDS Publishing Data Cost Recovery for Data Centres](#) közreműködésével. Idővel ez a lista is változhat az Adatminőségre vonatkozó R11-re adott válaszok szerint, ahol a gondozást a kérelmező részletesen bemutathatja.

(2) Az repozitórium célközössége. Ez a pont annak felmérésére szolgál, hogy az repozitórium hogyan működik együtt és kommunikál a célközösségével. Ügyeljen rá, hogy a válasz konkrét legyen, például „kvantitatív társadalomtudományi kutatók és oktatók”.

(3) Adatkezelés szintje. Ennek a pontnak a rendeltetése annak feltárása, hogy az repozitórium a tartalmait változtatások nélkül nyújtja az adatfogyasztóinak, vagy az repozitórium értéket ad az adatokhoz a tartalmak valamilyen módon történő feljavításával. A gondozás minden szintje azt feltételezi, hogy az eredetileg leadott adatokat változatlan formában megőrzik, és szerkesztésre csak az eredeti adatok másolataiban kerül sor. A megjegyzéseknek/szerkesztéseknek az adatokat szolgáltatókkal kötött engedély feltételeit kell követniük, a adatkezelést lefolytató személyek készségszintjén belül. Tehát az repozitóriumnak igazolnia kell, hogy a megjegyzések/szerkesztéseket hozzáértő szakértők végzik és dokumentálják, s az eredeti adatok sérthetatlensége biztosított. Ennek ismerete hozzásegíti az értékelőket a további tanúsítási követelmények kiértékelésében. További adatokat lehet hozzáfűzni, amelyek segítenek megismerni a lefolytatott adatgondozást.

(4) Kiszervezési partnerek. Kérjük megadni azon Kiszervezési Partnerek listáját, amelyekkel a szervezetük együttműködik, leírva a kapcsolatuk jellegét (szervezeti, szerződéses, stb.) és azt, hogy a Partner átesett-e Megbízható Digitális Repozitórium értékelésen. Az ilyen partnerek közé tarthatnak a teljesség igénye nélkül: olyan intézmény által nyújtott szolgáltatások, amelynek a szervezetük részét képezi, mások által többpéldányos redundancia keretében biztosított tárolás, illetve tagság olyan szervezetekben, amelyek elláthatják az adatgyűjteményük felügyeletét, ha üzletmenet-folytonossági probléma lép fel. Ezen kívül kérjük, sorolják fel azokat a tanúsítási követelményeket, amelyekhez a Partner biztosítja az összes releváns funkciót/szolgáltatást vagy azok egy részét, beleértve az esetlegesen érvényben lévő szerződéseket, illetve szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokat. Mivel a kiszervezés szinte minden esetben részleges, ezen kívül is be kell nyújtaniuk azon tanúsítási követelményekre vonatkozó megfelelő bizonyítékokat, amelyeket nem szerveznek ki, illetve az adatok élettartamának azon részére vonatkozóan, amelyek a szervezetük ellenőrzése alá tartoznak. Kiszervezési partnerek esetében a minősítések/tanúsítványok a preferáltak, beleértve többek között a DSA vagy WDS tanúsítványokat. Azonban nem előírás, hogy tanúsítva legyenek. Megértjük, hogy ennek a kérdésnek a meghatározása és leírása komplex feladat, de az ilyen részletek szükségesek az átfogó értékelési folyamathoz.

(5) Egyéb lényeges információk. Az repozitórium szükségesnek érezheti, hogy további háttér információkat adjon meg, amelyekre nem terjednek ki a Követelmények, de hasznosak lehetnek az értékelők számára az értékelés során. Például leírást adhatnak:

- Az repozitórium adatbázisainak felhasználása és hatása (idézetek, felhasználás más projektekben, stb.).
- Az repozitórium által betöltött országos, regionális vagy globális szerep.
- Globális klaszter vagy hálózati szervezet, amelynek az repozitórium a része.

Szervezeti infrastruktúra

I. Küldetés/Hatáskör

R1. Az repozitórium kifejezett küldetése, hogy hozzáférést biztosítson a hozzá tartozó adatokhoz, és megőrizze azokat.

Megfelelési szint

Válasz

Útmutatás:

Az repozitóriumok felelősséget vállalnak a digitális objektumok felügyeletéért, valamint annak biztosításáért, hogy az anyagokat a megfelelő környezetben megfelelő ideig tartják. Az adatok elhelyezőinek és felhasználóinak tisztában kell lenniük vele, hogy az adatok megőrzése és az azokhoz való folyamatos hozzáférés biztosítása az repozitórium kizárólagos feladata. Ehhez a Követelményhez kérjük meghatározni:

- Ennek a szerepnek a kifejezett meghatározása a szervezetük küldetésnyilatkozatából, és linkek csatolása.
- A szervezeten belüli jóváhagyási szintet, amelyet az adott küldetésnyilatkozathoz rendeltek (pl. jóváhagyott nyilvános nyilatkozat, finanszírozók által kijelölt szerepkörök, irányító testület által aláírt szabályozási nyilatkozat).

II. Engedélyek (Licencek)

R2. Az repozitórium minden, az adatokhoz való hozzáférésre és adathasználatra vonatkozó engedélyt fenntart és ellenőrzi azok betartását.

Megfelelési szint

Válasz

Útmutató:

Az repozitóriumok feladata fenntartani minden, az adatokhoz való hozzáférésre és adathasználatra vonatkozó engedélyt, azokat kommunikálni a felhasználók felé, és ellenőrizni a betartásukat. Ez a Követelmény vonatkozik az repozitórium által meghatározott hozzáférési előírásokra és vonatkozó engedélyekre, valamint az adott ágazatban esetlegesen érvényben lévő, általánosan elfogadott etikai kódexekre, a tudás és információk cseréjére és megfelelő használatára vonatkozóan. Az értékelők bizonyítékot várnak el arra vonatkozóan, hogy az repozitórium megfelelő ellenőrzést alkalmaz az adatbázisai hozzáférési kritériumainak megfelelően, valamint arról, hogy a vonatkozó engedélyeket, folyamatokat megfelelően kezelik.

Ehhez a követelményhez kérjük meghatározni:

- A használatban lévő felhasználási megállapodásokat.
- A felhasználás feltételeit (terjesztés, rendeltetésszerű használat, érzékeny adatok védelme, stb.).
- A hozzáférési és felhasználási feltételek be nem tartása esetén végrehajtott intézkedések dokumentációját. Megjegyezzük, hogy amennyiben minden adatbázis teljes mértékben nyilvános, és a felhasználókra nem vonatkoznak feltételek – például a megnevezésre vonatkozó követelmények, illetve megállapodás a másodlagos elemzés nyilvánosságá tételéről -, akkor ez egyszerűen kijelenthető.

Ezt a Követelményt az R4 (Titoktartás/Etika) követelménnyel együtt kell értelmezni, amennyiben etikai és titoktartási rendelkezések vonatkoznak az engedélyekre. Az R10 (Megőrzési terv) követelményhez tartozik annak biztosítása, hogy az adatelhelyezési engedélyek megfelelő jogokat biztosítsanak az repozitóriumnak az adatok fenntartásához, megőrzéséhez, illetve az azokhoz való hozzáférés biztosításához.

III. Hozzáférés folytonossága

R3. Az repozitórium folytonossági tervvel rendelkezik az adatbázisaihoz való folyamatos hozzáférés és az adatok megőrzése érdekében.

Megfelelési szint

Válasz

Útmutató:

Ez a Követelmény azokra az érvényben lévő intézkedésekre vonatkozik, amelyek jelenleg és a jövőben biztosítják az adatbázisok hozzáférését és rendelkezésre állását. Az értékelők arra keresnek bizonyítékokat, hogy megfelelő előkészületeket tettek a változó körülményekkel járó kockázatok kezelésére.

Ehhez a Követelményhez kérjük meghatározni:

- Az adatbázisok esetében vállalt felelősség szintje, beleértve a garantált megőrzési időszakot.
- A középtávra (három-öt évre) és hosszú távra (> öt évre) érvényben lévő tervek, amelyek biztosítják az adatok folyamatos rendelkezésre állását és hozzáférhetőségét. Különösen fontos meghatározni a változó körülményekre adott válaszintézkedéseket és a hosszú távú tervezést, megjelölve a tevékenység áthelyezésének, másik szervezethez történő átvezetésének, illetve az adatbázisok tulajdonosokhoz (azaz az adatok előállítóihoz) való visszaszolgáltatásának lehetőségeit. Például mi fog történni a finanszírozás megszűnésekor, ami előfordulhat a finanszírozás váratlan visszavonásakor, a finanszírozás tervezett megszűnésekor időben korlátozott projekt esetén, illetve a gazdaintézmény érdeklődésének megváltozásakor?

Az ehhez a Követelményhez tartozó bizonyítékoknak inkább a felügyelethez kell kapcsolódnia, mint a technikai információkhoz, amelyekre az R10 (Megőrzési terv) és az R14 (Adatok újrafelhasználása) esetében van szükség, és le kell fedniük azt a szituációt, amikor az R1 (Küldetés/Hatáskör) módosul. Ez a Követelmény az R15 (Technikai infrastruktúra) és R16 (Biztonság) követelményekkel szemben a megőrzési és hozzáférési funkciók teljes üzletfolytonosságára vonatkozik.

IV. Titoktartás/Etika

R4. Az repozitórium a lehetséges mértékig biztosítja, hogy az adatok létrehozása, gondozása, hozzáférése és felhasználása a tudományági és etikai normáknak megfelelően történik.

Megfelelési szint

Válasz

Útmutatás:

Az etikai normák betartása kritikus fontosságú a felelősségteljes tudományos tevékenységhez. A közzététel kockázata – például annak a kockázata, hogy a felmérésben résztvevő személy beazonosítható, illetve egy veszélyeztetett faj pontos helye meghatározható – olyan aggály, amivel számos repozitóriumnak foglalkoznia kell. A keresett bizonyítékok nem csak arra vonatkoznak, hogy az repozitórium rendelkezik megfelelő gyakorlatokkal olyan adatok esetében, amelyeknél fennáll a közzététel kockázata, hanem arra is, hogy meg kell tartani azon személyek bizalmát, akik beleegyeznek, hogy személyes/érzékeny adataikat az repozitóriumban tárolják.

Ehhez a Követelményhez a válaszoknak az alábbi kérdésekre vonatkozó bizonyítékokat kell szolgáltatniuk:

- Hogyan felel meg az repozitórium a vonatkozó tudományági normáknak?
- Az repozitórium kér arra vonatkozó megerősítést, hogy az adatok összegyűjtését, illetve létrehozását az adatok létrehozójának földrajzi helyszínén, illetve szakterületén érvényes jogi és etikai követelményeknek megfelelően végezték el (pl. Etikai Ellenőrzőbizottság/Intézményi Ellenőrző Testület vagy Adatvédelmi jogszabály)?
- Speciális eljárásokat alkalmaznak olyan adatok kezeléséhez, amelyeknél fennáll a közzététel kockázata?
- A közzététel kockázatának kitett adatokat megfelelően tárolják a hozzáférés korlátozása érdekében?

- A közzététel kockázatának kitett adatokat megfelelő feltételek mellett osztják meg?
- Érvényben vannak olyan eljárások, amelyek az adatokra vonatkozó közzételési kockázat ellenőrzését, szolgálják illetve az adatállományok anonimizálásához vagy a biztonságos hozzáférés nyújtásához szükségesek?
- Az alkalmazottakat képzésben részesítik a közzététel kockázatának kitett adatok kezelését illetően?
- Érvényben vannak eljárások arra az esetre, ha a feltételeket nem teljesítik?
- Az repozitórium nyújt útmutatót a közzéteendő, illetve potenciálisan közzéteendő adatok felelősségteljes használatáról?

Az erre a Követelményre adott bizonyítékoknak összhangban kell lenniük az R12 (Munkafolyamatok) alatt meghatározott eljárásokkal és az R2 (Engedélyek) alatt szereplő engedélyekkel.

V. Szervezeti infrastruktúra

R5. Az repozitórium megfelelő finanszírozással és megfelelő számú képzett munkatárssal rendelkezik, akik egyértelmű irányítási rendszer keretében, hatékonyan hajtják végre a küldetést.

Megfelelési szint

Válasz

Útmutatás:

Az repozitóriumoknak finanszírozásra van szükségük, hogy feladataikat elláthassák, valamint kompetens munkatársakra, akik szakértelemmel rendelkeznek adatarchiválás terén. Azonban közismert, hogy a finanszírozás folytonossága ritkán garantált, és ezt a stabilitás igényével kell egyensúlyba hozni.

Ehhez a Követelményhez a válaszoknak az alábbiakra vonatkozó bizonyítékokat kell tartalmazniuk:

- Az repozitóriumnak elismert intézmény ad helyt (garantálva a hosszú távú stabilitást és fenntarthatóságot), a Célközösségének megfelelően.
- Az repozitórium rendelkezik a szükséges finanszírozással, beleértve a munkatársak erőforrásait, az informatikai erőforrásokat, valamint szükség esetén a megbeszéléseken való részvételt biztosító költségvetést. Ideális esetben ennek három-öt éves időszakra kell vonatkoznia.
- Az repozitórium biztosítja, hogy munkatársai számára elérhetőek a folyamatos képzések és a szakmai fejlődés.
- Mind a szervezet, mind munkatársainak szakértelme, beleértve az esetleges kapcsolt szervezeteket is (pl. országos vagy nemzetközi szervezetek) megfelel a küldetésnek.

Szükséges lehet az repozitórium által végzett feladatok – és az elvégzésükhöz szükséges készségek - teljes leírását megadni, amennyiben rendelkeznek ezzel. Az ilyen leírások nem kötelezőek ugyanakkor, mivel a részletességnek ez a szintje túlmutat az alaptanúsítás keretein.

VI. Szakértői útmutatás

R6. Az repozitórium mechanizmus(oka)t alkalmaz a folyamatos szakértői útmutatás és visszajelzés biztosításához (házon belül vagy külső forrásból, ideértve a tudományos útmutatást is adott esetben).

Megfelelési szint

Válasz

Útmutatás:

A hatékony repozitórium arra törekszik, hogy alkalmazza az adattípusok, adatmennyiségek és adatátviteli sebességek terén jelentkező újdonságokat, valamint átvegye a leghatékonyabb új technológiákat, hogy Célközössége számára értékes maradjon. Éppen ezért, tekintetbe véve a kutatási adatkörnyezetben lezajló változások gyors ütemét, tanácsos, hogy az repozitórium rendszeresen gondoskodjon szakértő felhasználók tanácsait és visszajelzéseit az repozitórium folyamatos relevanciáját és fejlesztését biztosítandó.

Ehhez a Követelményhez a válaszoknak az alábbi kérdésekhez kapcsolódó bizonyítékokat kell tartalmazniuk:

- Az repozitórium rendelkezik házon belüli tanácsadókkal, illetve külső tanácsadó bizottsággal, amelynek technikai tagok, adattudományi szakértők és az adott tudományág szakértői lehetnek a tagjai?
- Hogyan kommunikál az repozitórium a szakértőkkel a tanácsadás érdekében?
- Hogyan kommunikál az repozitórium a Célközösséggel a visszajelzés érdekében?

Ennél a Követelménynél azt kell megerősíteni, hogy az repozitórium hozzáfér objektív szakértői tanácsokhoz, amelyeket az R5 (Szervezeti infrastruktúra) alatt említett, képzett munkatársak biztosítanak.

Digitális objektumok kezelése

VII. Adatok integritása és hitelessége

R7. Az repozitórium garantálja az adatok integritását és hitelességét.

Megfelelési szint

Válasz

Útmutató:

Az repozitóriumnak bizonyítékot kell nyújtania annak igazolására, hogy olyan adat- és metaadat kezelési rendszert működtet, amely megfelelően tudja biztosítani az integritást és hitelességet az adatok bevitele, archív tárolása és az adatokhoz való hozzáférés biztosítása során.

Az integritás biztosítja, hogy az adatokban és metaadatokban történt változásokat dokumentálják, és nyomon követhető a változás indoka és kezdeményezője.

A hitelesség arra vonatkozik, mennyire megbízható az eredetileg eltárolt adatok megbízhatósága és eredete, beleértve az eredeti és a közzétett adatok közötti kapcsolatot, valamint azt, hogy az adathalmazok és/vagy metaadatok között meglévő kapcsolatokat fenntartják-e.

Ennél a Követelménynél az adatok integritására vonatkozó válaszoknak az alábbiakkal kapcsolatos bizonyítékokat kell tartalmazniuk:

- Azon ellenőrzések leírása, amelyekkel igazolni lehet, hogy a digitális objektumokat nem módosították, illetve nem sérültek (sérthetatlenség ellenőrzései).
- Az adatok és metaadatok teljességére vonatkozó dokumentáció.
- Az adatok és metaadatok változásainak naplózására vonatkozó részletes leírás.
- A verzióellenőrzési stratégia leírása.
- A vonatkozó nemzetközi szabványok és egyezmények alkalmazása (konkrétan megnevezendők).

A hitelesség kezelésére vonatkozó bizonyítékoknak az alábbi kérdésekre kell vonatkozniuk:

- Az repozitórium rendelkezik az adatok változásaira vonatkozó stratégiával? Az adatok létrehozói tisztában vannak ezzel a stratégiával?
- Az repozitórium megőrzi az eredetre vonatkozó adatokat és a kapcsolódó ellenőrzési nyomvonalakat?
- Az repozitórium megőrzi a metaadatokhoz és egyéb adathalmazokhoz mutató linkeket? Ha igen, hogyan?
- Az repozitórium összehasonlítja ugyanazon adatállomány különböző verzióinak alapvető tulajdonságait? Hogyan?
- Az repozitórium ellenőrzi az adatokat leadók személyazonosságát?

Ez a Követelmény az repozitóriumon belüli összes adat élettartamára vonatkozik, és így összefügg más követelményekhez tartozó munkafolyamat lépésekkel – például R8 (Értékelés) az adatbevitelhez, R9 (Dokumentált tárolási eljárások) és R10 (megőrzési terv) archivált tároláshoz, és R12-R14 (Munkafolyamatok, Adatok megtalálása és azonosítása és Adatok újrafelhasználása) az adatok terjesztéséhez. Ugyanakkor az adatok integritásának és hitelességének fenntartása gondoskodásmódként is felfogható, és az repozitóriumnál mindenki felelőssége.

VIII. Értékelés

R8. Az repozitórium meghatározott kritériumok alapján fogad el adatokat és metaadatokat, hogy biztosítsa azok relevanciáját és érthetőségét az adatok felhasználói számára.

Megfelelési szint

Válasz

Útmutató:

Az értékelési funkció kritikus jelentőségű annak megállapításához, hogy az adatok minden kritériumnak eleget tesznek a gyűjteménybe való felvételhez, illetve az adatok megőrzésére szolgáló megfelelő adatkezelés kialakításához. Gondot kell fordítani arra, hogy az adatok relevánsak és érthetőek legyenek az repozitórium által kiszolgált Célközösség számára. Ennél a Követelménynél a válaszoknak az alábbi kérdésekhez kapcsolódó bizonyítékokat kell tartalmazniuk:

- Az repozitórium alkalmaz gyarapítási politikát, amely iránymutatást ad az archiválandó adatok kiválasztásához?
- Az repozitórium végrehajt minőségbiztosítási ellenőrzéseket a felvett adatok teljességének és érthetőségének biztosítása céljából? Ha igen, kérjük, adjanak meg hivatkozásokat a szakemberek közössége által elfogadott minőségbiztosítási szabványokra és a jelentéstételi mechanizmusokra, és ismertessék részletesen, hogy történik a problémák megoldása (pl. visszaküldenek adatokat az adatszolgáltatóknak javításra, az repozitórium javítja az adatokat, minőségi jelzéseket helyeznek el az adatfájlban és/vagy a hozzájuk tartozó metaadatok között?)
- Az repozitórium alkalmaz olyan eljárásokat, amelyekkel meghatározza, hogy léteznek az adatok értelmezéséhez és használatához szükséges metaadatok?
- Mit tesz az repozitórium, ha a mellékelt metaadatok nem elégségesek a hosszú távú megőrzéshez?
- Az repozitórium nyilvánosságra hozza a preferált formátumok listáját?
- Történnek minőségbiztosítási ellenőrzések annak érdekében, hogy az adatszolgáltatók a preferált formátumokat használják?
- Hogyan kezelik azokat az adatokat, amelyeket nem preferált formátumokban adnak le?

Ez a Követelmény a minőségbiztosítással foglalkozik az adatokat és metaadatokat szolgáltatók és az repozitórium közötti együttműködés szempontjából. Az R11 (Adatminőség) követelmény ezzel szemben a metaadatok és adatok minőségével a Célközösség szempontjából foglalkozik.

IX. Dokumentált tárolási eljárások

R9. Az repozitórium dokumentált folyamatokat és eljárásokat alkalmaz az adatok archiválásánál.

Megfelelési szint

Válasz

Útmutató:

Az repozitóriumoknak az adatokat és metaadatokat az adatleadás pontjától az adatfelvételen keresztül a hozzáférési pontig kell tárolniuk. A megőrzési feladatkörrel is rendelkező repozitóriumoknak „archív tárolást” is kínálniuk kell az OAIS meghatározása szerint. Ennél a Követelménynél a válaszoknak az alábbi kérdésekhez kapcsolódó bizonyítékokat kell tartalmazniuk:

- Hogyan történik a kapcsolódó folyamatok és eljárások dokumentálása és kezelése?
- Milyen biztonsági szintekre van szükség, és hogyan támasztják alá ezeket?
- Hogyan kezeli az repozitóriumolást a megőrzési politika?
- Az repozitórium rendelkezik stratégiával a biztonsági mentésre/többpéldányos tárolásra vonatkozóan? Ha igen, mi a stratégia?
- Alkalmaznak adat-visszaállítási rendelkezéseket? Mik azok?
- Alkalmaznak kockázatkezelési technikákat a stratégia alátámasztásához?
- Milyen ellenőrzéseket alkalmaznak az archív példányok közötti következetesség biztosítására?

- Hogyan kezelik és ellenőrzik a tárolási médiumok állagromlását?

Ez a Követelmény a folytonosságra vonatkozó, magas szintű intézkedésekkel foglalkozik. Kérjük, tekintse meg az R15 (Technikai infrastruktúra) és R16 (Biztonság) követelményeket is a biztonsági mentésre, fizikai és logikai biztonságra, vészhelyzeti átkapcsolásra és üzletmenet-folytonosságra vonatkozó intézkedések részletes adatait illetően.

X. Megőrzési terv

R10. Az repozitórium felelősséget vállal a hosszú távú megőrzésért, és ezt a funkciót tervezett és dokumentált módon kezeli.

Megfelelési szint

Válasz

Útmutató:

Az repozitóriumnak, az adatokat elhelyezőknek és a Célközösségnek ismerniük kell az repozitóriumban elhelyezett tételekre vonatkozó felelősségi szintet. Az repozitóriumnak törvényes joga kell legyen, hogy ezeket a feladatokat vállalja. Az eljárásokat dokumentálni, elvégzésüket biztosítani kell. Ennél a Követelménynél a válaszoknak az alábbi kérdésekhez kapcsolódó bizonyítékokat kell tartalmazniuk:

- Rendelkeznek megőrzési tervvel?
- Ismert az egyes tételekhez tartozó „megőrzési szint”? Hogyan határozzák ezt meg?
- Az adatokat elhelyező és az repozitórium közötti szerződés a feladatok teljesítéséhez szükséges minden intézkedésre kiterjed?
- A felügyelet átruházása és a felelősség átadása egyértelmű az adatokat elhelyezők és az repozitórium számára is?
- Az repozitóriumnak jogában áll a tételeket másolni, átalakítani és tárolni, illetve azokhoz hozzáférést nyújtani?
- A megőrzéshez kapcsolódó intézkedések meghatározásra kerültek a dokumentációban, beleértve a felügyelet átruházását, információk benyújtására és archiválására vonatkozó szabványokat?
- Vannak intézkedések annak biztosítására, hogy a fenti intézkedéseket végrehajtják?

XI. Adatminőség

R11. Az repozitórium kellő szakértelemmel rendelkezik a technikai adat- és metaadat-minőség kezeléséhez, és biztosítja, hogy a végfelhasználók elegendő információt kapnak a minőség megítéléséhez.

Megfelelési szint

Válasz

Útmutató:

Az repozitóriumoknak az adatok elhelyezőivel együttműködve kell gondoskodniuk róla, hogy elegendő információ álljon rendelkezésre az adatokról, amelyek alapján a Célközösség fel tudja mérni az adatok minőségét. Az ilyen minőségértékelés különösen nagy fontosságú, ha a Célközösség több tudományágra érint, ahol a kutatók nem feltétlenül rendelkeznek személyes tapasztalatokkal, amelyekkel saját maguk fel tudnák mérni az adatok minőségét. Az repozitóriumoknak ezen kívül képeseknek kell lenniük értékelni a

tárolt adatok technikai minőségét a biztosított anyagok teljességét és minőségét, illetve a metaadatok minőségét illetően.

Annak felismerése, hogy az adatokkal, illetve a hozzájuk tartozó metaadatokkal kapcsolatban minőségi problémák merülhetnek fel, fontos a kutatási értéküket illetően, de ez nem akadályozza tudományos felhasználásukat, ha a felhasználó jól informált döntést tud hozni a megfelelőségükről a rendelkezésre álló dokumentáció alapján.

Ehhez a Követelményhez kérjük meghatározni:

- Az repozitórium által az adatok és metaadatok minőségével kapcsolatban választott megközelítést.
- A metaadatok meghatározott sémának való megfelelésének automatikus ellenőrzését.
- Annak lehetőségét, hogy a Célközösség megjegyzéseket fűzhessen az adatokhoz/metaadatokhoz, illetve értékelhesse azokat.
- Rendelkezésre állnak-e utalások kapcsolódó munkákhoz, illetve linkek idézetmutatókhoz.

Az adatminőségre vonatkozó rendelkezéseket más Követelmények is biztosítják. Különösen érdemes megtekinteni az R8 (Értékelés), R12 (Munkafolyamatok) és R7 (Adatok integritása és hitelessége) követelményeket.

XII. Munkafolyamatok

R12. Az archiválás meghatározott munkafolyamatok szerint történik az adatbeviteltől a terjesztésig.

Megfelelési szint

Válasz

Útmutató:

Az egyes adatbázisokat és szolgáltatásokat érintő gyakorlatok következetességének biztosítása, illetve az ad hoc és reaktív tevékenységek elkerülése érdekében az archiválási munkafolyamatokat dokumentálni kell, és rendelkezéseket kell kialakítani a kockázatok megfelelő kezeléséhez. Az eljárást az repozitórium küldetéséhez és tevékenységeihez kell igazítani, és az adatok archiválására vonatkozó eljárási dokumentációnak egyértelműnek kell lennie.

Ennél a Követelménynél a válaszoknak az alábbi kérdésekhez kapcsolódó bizonyítékokat kell tartalmazniuk:

- Munkafolyamatok/üzleti folyamatok leírásai.
- Egyértelmű kommunikáció az adatok elhelyezői és a felhasználók felé az adatok kezeléséről.
- Biztonsági szintek és a munkafolyamatokra gyakorolt hatás (alanyok adatvédelme, stb.)
- Kimenő adatok minőségi és mennyiségi ellenőrzése.
- Adatok értékelése és válogatása.
- A küldetésnek/a gyűjtemény profiljának nem megfelelő adatok megközelítése.
- A kezelt adatok típusai és a munkafolyamatra gyakorolt hatások.
- Döntések kezelése a munkafolyamatokon belül (pl. archivált adatok átalakítása).
- Munkafolyamatok változáskezelése.

Ez a Követelmény azt igazolja, hogy minden munkafolyamat dokumentált. Az ilyen munkafolyamatokra vonatkozó bizonyítékokat esetleg más feladatspecifikus Követelményeknél már bemutatták, például az adatbevitelt illetően az R8 (Értékelés), a tárolási eljárásokat illetően az R9 (Dokumentált tárolási eljárások), a biztonsági intézkedéseket illetően az R16 (Biztonság), illetve a titoktartást illetően az R4 (Titoktartás/Etika) fejezeteknél.

XIII. Adatok megtalálása és azonosítása

R13. Az repozitórium lehetővé teszi a felhasználóknak, hogy megtalálják az adatokat, és következetes módon utaljanak azokra megfelelő idézéssel.

Megfelelési szint

Válasz

Útmutató:

Az adatok hatékony megtalálása kulcsfontosságú az adatok megosztásánál, és a legtöbb repozitórium kereshető katalógusokat kínál a tárolt adatok leírásával, mellyel a potenciális felhasználók felmérhetik, hogy megfelelnek-e az igényeiknek. Ha már megtalálták az adatbázisokat, azok hivatkozhatók az adatokra mutató teljes idézésekkel, beleértve állandó azonosítókat, amelyek révén az adatok a jövőben is hozzáférhetők. Az idézések ezen kívül megnevezik azokat a személyeket is, akik az adatbázis létrehozásához hozzájárultak, illetve a megosztás feltételeit.

Ennél a Követelménynél a válaszoknak az alábbi kérdésekhez kapcsolódó bizonyítékokat kell tartalmazniuk:

- Az repozitórium kínál keresési lehetőségeket?
- Az repozitórium fenntart kereshető metaadat katalógust a vonatkozó (nemzetközileg elfogadott) szabványok szerint?
- Az repozitórium lehetővé teszi a metaadatok gépi feldolgozását?
- Az repozitórium szerepel egy vagy több szakági vagy általános adatforrás-jegyzékben?
- Az repozitórium kínál ajánlott adatidézést?
- Az repozitórium kínál állandó azonosítókat?

XIV. Adatok újrafelhasználása

R14. Az repozitórium lehetővé teszi az adatok újrafelhasználását bizonyos idő elteltével, gondoskodva a megfelelő metaadatokról az adatok megértése és felhasználása érdekében

Megfelelési szint

Válasz

Útmutató:

Az repozitóriumoknak gondoskodniuk kell róla, hogy az adatok érthetőek és hatékonyan felhasználhatók legyenek a jövőben is a technológiai változások ellenére. Ez a Követelmény az adatok újrafelhasználhatóságának biztosításáért tett intézkedéseket értékeli.

Ennél a Követelménynél a válaszoknak az alábbi kérdésekhez kapcsolódó bizonyítékokat kell tartalmazniuk:

- Milyen metaadatokat követel meg az repozitórium, amikor az adatokat szolgáltatják (pl. Dublin Core vagy tartalomorientált metaadatok)?
- Az adatokat a Célközösség által használt formátumokban nyújtják? Mely formátumokban?
- Tesznek intézkedéseket a formátumok jövőbeni lehetséges változásainak kezelésére?
- Vannak tervek a jövőbeli adatmigrációval kapcsolatban?
- Hogyan biztosítja az repozitórium az adatok érthetőségét?

Az „újrafelhasználás” koncepciója kritikus fontosságú olyan környezetekben, ahol a másodlagos elemzés eredményeit újra elhelyezik egy repozitóriumban az elsődleges adatokkal együtt, mivel ebben az esetben az adatok eredetének követése és a kapcsolódó jogok egyre bonyolultabbá válnak.

Az újrafelhasználás az R2 (Engedélyek) fejezetben tárgyalt, vonatkozó engedélyektől függ.

Technológia

XV. Technikai infrastruktúra

R15. Az repozitórium megfelelően támogatott operációs rendszereket és más alapvető infrastrukturális szoftvereket használ, amelyek megfelelnek a Célközösségnek nyújtott szolgáltatásoknak.

Megfelelési szint

Válasz

Útmutató:

Az repozitóriumoknak megbízható és stabil alapvető infrastrukturális szoftvereken kell működniük, amely maximalizálja a szolgáltatás hozzáférhetőségét. Ezen kívül az alkalmazott hardvernek és szoftvernek relevánsnak és megfelelőnek kell lennie a Célközösség és az repozitórium által betöltött funkciók szempontjából. A kapcsolódó szabványok, például az OAI referenciamodell meghatározzák az repozitóriumok funkcióit a felhasználói igények kielégítése szempontjából.

Ennél a Követelménynél a válaszoknak az alábbi kérdésekhez kapcsolódó bizonyítékokat kell tartalmazniuk:

- Milyen szabványokat alkalmaz az repozitórium referenciaként? Ezek nemzetközi és/vagy közösségi szabványok (pl. Spatial Data Infrastructure (SDI) szabványok, OGC, W3C, vagy ISO 19115)? Milyen gyakran ellenőrzik ezeket?
- Hogyan valósítják meg a szabványokat? Vannak jelentős eltérések a szabványoktól? Ha igen, kérjük, ismertessék.
- Az repozitórium rendelkezik tervvel az infrastruktúra fejlesztéséhez? Ha igen, mit takar?
- Vezetnek szoftverleltárt és rendelkezésre áll rendszerdokumentáció?
- Használják közösségi támogatású szoftvert? Kérjük, ismertessék.
- Valós idejű és közel valós idejű adatfolyamoknál 24 órás kapcsolatot biztosítanak nyilvános vagy magán hálózatokhoz olyan sávszélességgel, amely megfelel az repozitórium globális és/vagy regionális feladatainak?

XVI. Biztonság

R16. Az repozitórium technikai infrastruktúrája védelmet nyújt a létesítménynek, adatainak, termékeinek, szolgáltatásainak és felhasználóinak.

Megfelelési szint

Válasz

Útmutató:

Az repozitóriumnak elemeznie kell a potenciális fenyegetéseket, felmérnie a kockázatokat, és következetes biztonsági rendszert kell kialakítania. Fel kell vázolni a káresemény forgatókönyveket rosszhindulatú cselekmények, emberi hibák vagy technikai meghibásodások esetére, amelyek fenyegetést jelentenek az repozitóriumra, illetve az repozitórium adataira, termékeire, szolgáltatásaira és felhasználóira. Fel kell mérnie az ilyen forgatókönyvek valószínűségét és hatását, meghatározni az elfogadható kockázati szinteket, illetve az repozitóriumot és Célközösségét érintő fenyegetések kezeléséhez szükséges intézkedéseket. Ezt folyamatosan végezni kell.

Ehhez a Követelményhez kérjük meghatározni:

- Azokat az eljárásokat és intézkedéseket, amelyek az alapvető szolgáltatások gyors helyreállítását vagy pótlását biztosítják leállás esetére.
- A szervezetük informatikai rendszerét, vészhelyzeti tervét és üzletfolytonossági tervét; a biztonsággal foglalkozó munkakörököt betöltő munkatársakat (pl. biztonsági munkatársak); és az alkalmazott kockázatelemző eszközöket (pl. DRAMBORA).

Ez a Követelmény más fejezetekben általánosságban leírt kérdésekkel is foglalkozik – pl. R12 (Munkafolyamatok), és kiegészíti az R9 (Dokumentált tárolási eljárások) fejezetet.

Kérelmező visszajelzései

Megjegyzések/visszajelzések

A DSA–WDS Közös Követelmények Jegyzéke nem végleges rendszer, ezért nagyra értékeljük hozzájárulásait az alaptanúsítás eljárásának javításához. Ennek érdekében kérjük, osszák meg velünk megjegyzéseiket a Jegyzék minőségével és az Önök szervezetével kapcsolatos relevanciájával kapcsolatban, egyéb gondolataikkal együtt.

Válasz

A melléklet: Kifejezések jegyzéke

(* Forrás: OAIS⁴)

Hozzáférési jogokra vonatkozó információk*: Azon információk, amelyek meghatározzák a tartalmakkal kapcsolatos információkra vonatkozó hozzáférési korlátozásokat, beleértve a jogi kereteket, az engedélyezés feltételeit és a hozzáférés ellenőrzését. Tartalmazzák az Adatszolgáltatási Megállapodásban meghatározott hozzáférési és terjesztési feltételeket, mind az (repozitórium általi) megőrzést, mind a (Fogyasztó általi) végső felhasználást illetően. Ide tartoznak még a jogok érvényesítését szolgáló intézkedések alkalmazására vonatkozó specifikációk.

Archívum*: Olyan szervezet/szolgáltatás, amelynek célja, hogy adott Célközösség számára hozzáférhető és felhasználható információkat őrizzen meg.

Hitelesség*: Annak mértéke, hogy egy személy (vagy rendszer) mennyire tekint egy adott dolgot annak, aminek szánják. A hitelességet bizonyítékok alapján lehet megítélni.

Fogyasztó*: Az a szerep, amit azok a személyek vagy kliens rendszerek játszanak, akik kapcsolatba lépnek az repozitórium szolgáltatásokkal, hogy ott őrzött, számukra érdekes információkat találjanak, és az ilyen információk részleteihez hozzáférjenek. Ez magában foglalhat más repozitóriumokat és belső repozitóriumoló személyeket vagy rendszereket is.

Adat*: Információk újraértelmezhető megjelenítése szabványosított módon, amely alkalmas kommunikációra, értelmezésre vagy feldolgozásra. Adatokra példák a bitsorozatok, számadatok táblázatai, karakterek egy oldalon, hangfelvétel valaki beszédéről, vagy épp egy holdközet minta.

Célközösség*: Potenciális Fogyasztók meghatározott csoportja, akiknek meg kell érteniük egy adott információhalmazt. A Célközösség állhat több felhasználói közösségből is. A Célközösséget az Archívum határozza meg, és definíciója idővel változhat.

Digitális adatmigráció*: Digitális információk átalakítása az repozitóriumon belül, annak megőrzésére törekedve. Az általános adattovábbítástól három jellemzője különbözteti meg: a megőrzést igénylő teljes információtartalom megőrzésére helyezett hangsúly; az információk új archív kezelése a régi felváltását jelenti; és az a körülmény, hogy a továbbítás minden vetületét illető teljes ellenőrzés és felelősség az repozitóriumon belül marad.

Digitális objektum*: Bitsorozatokból álló objektum.

Domain- vagy tematikus repozitórium: Konkrét kutatási területre vagy adattípusra specializálódott repozitórium.

Bevitel: Az adatok és a hozzájuk tartozó metaadatok bevitel az repozitóriumba.

Integritás: Digitális objektumok belső következetessége és sértetlensége. Az integritást sérthetik a hardver hibák akkor is, ha a digitális objektumokhoz nem nyúltak, illetve szoftveres vagy emberi hibák az adatok továbbításakor vagy feldolgozásakor.

Intézményi repozitórium: Általános, több tárgyat érintő repozitórium, amely kutatást végző intézményt szolgál ki.

Hosszú táv*: Olyan időtartam, amely elég hosszú, hogy aggályok merüljenek fel a változó technológiák hatásai miatt, beleértve az új médiumok és adatformátumok támogatását, illetve a változó Célközösség miatt, az repozitóriumban tárolt információkat illetően. Ez az időszak meg nem határozott jövőbeli időpontig tart.

Hosszú távú megőrzés*: A Célközösség számára független módon érthető információk fenntartása azok Hitelességét alátámasztó bizonyítékokkal, Hosszú távon.

⁴ Consultative Committee for Space Data Systems. Referenciamodell Nyitott Archiválási Információs Rendszerhez (OAIS). Ajánlott gyakorlat -- CCSDS 650.0-M-2. Magenta Book, 2012. június <http://public.ccsds.org/publications/archive/650x0m2.pdf>

Országos repozitórium rendszer, beleértve a kormányzati repozitóriumokat: Több szakterületet felölelő, országos infrastruktúra. Törvényes felhatalmazása van bizonyos (nyilvános vagy kormányzati) adattípusokra.

Nyitott Archiválási Információs Rendszer (OAIS)*: Archivum, amelyet egy olyan szervezet alkot, amely egy nagyobb szervezet része lehet, amely felelősséget vállalt az információk megőrzésére és a Célközösség számára való hozzáférhetővé tételére. Olyan elvárásoknak felel meg, amely lehetővé teszi az OAIS Archivum megkülönböztetését az „Archívum” kifejezés egyéb használatától. Az OAIS esetében a „Nyitott” szó használata arra utal, hogy ez az Ajánlás és a jövőbeli kapcsolódó Ajánlások és szabványok kialakítása nyitott fórumokon történik, és nem arra utal, hogy az Archivumhoz való hozzáférés korlátozás nélküli.

Preferált formátumok: Olyan formátumok, amelyeknél az Archivum észszerűen biztos lehet abban, hogy később is olvashatók és használhatók lesznek. Jellemzően ezek az adott szakterület által ténylegesen használt szabványok.

Adatok létrehozója*: Azon személyek vagy kliens rendszerek által betöltött szerep, akik/amelyek a megőrizendő információkat biztosítják. Ide tartozhatnak más repozitórium vagy belső repozitóriumoló személyek, rendszerek is.

Eredetre vonatkozó információk*: A tartalmat képező információk előtörténetét dokumentáló információk. Ezek az információk megmutatják a tartalmat képező információk eredetét vagy forrását, a létrejöttük óta rajtuk végbement változásokat, illetve az azóta felettük felügyeletet gyakorló személyeket. Az Archivum feladata az Eredetre vonatkozó információk létrehozása és megőrzése a Beviteltől; ugyanakkor a korábbi Eredetre vonatkozó információkat az Adat létrehozójának kell biztosítania. Az Eredetre vonatkozó információk a Hitelesség alátámasztását szolgálják.

Publikációs repozitórium: Általános, több szakterületet felölelő repozitórium, amely publikációkhoz kapcsolódó adatokra koncentrál.

Referenciamodell*: Adott környezet entitásai közötti kapcsolatok megértését és az adott környezetet támogató, következetes szabványok vagy specifikációk kialakítását szolgáló keretrendszer. A referenciamodell kisebb számú egységesítő koncepcióra épül, és oktatásra, illetve szabványok laikusok számára való elmagyarázására használható.

Kutatási projekt repozitórium: Kutatási eredményeket rögzít „tudományos nyilvántartásként”, amelyhez egy finanszírozó vagy szervezet adatelhelyezési megbízása szükséges. Gyakran konkrét (egy vagy több) szakterületre vonatkozó projekthez kapcsolódik.

Újrafelhasználás: Egy adott célra gyűjtött adatok felhasználása új probléma kutatásához, illetve az adat létrehozója következtetéseihez igazolásához.

Utódlási terv*: Arra vonatkozó terv, hogy az repozitórium adatbázisainak kezelése, tulajdonjoga és/vagy ellenőrzése hogyan és mikor kerül át másik repozitóriumhoz az ilyen adatbázisok folyamatos hatékony megőrzése érdekében.